

Fotodokumentace zárodků a plodů člověka ve výuce embryologie

Zbyněk Tonar, Jaroslav Voller

Ústav histologie a embryologie, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni
tonar@lfp.cuni.cz

Úvod

Představujeme ukázky ze souboru fotografií zárodků a plodů člověka vybraných ze sbírek Ústavu histologie a embryologie LF UK v Plzni.

Metodika

K fotografování bylo užito jak šíkmého osvětlení jedním zdrojem (s prosvětlením z odrazných ploch), tak osvětlení plošného (vyšší popisnost snímků). Pro zvýšení hloubky ostrosti (která by byla při výraznějším zvětšení velmi malá) bylo cloněno na maximum objektivu. K dosažení zvětšení bylo užíváno reverzního kroužku umožňujícího adjustovat objektiv opačně. Použili jsme fotoaparáty Praktica MTL 3, resp. Minolta A1 se sadou makročoček Marumi +1 až +4 D.

Závěr

Tato obrazová dokumentace je spolu s popisem didakticky zpracována jako zpřístupnění části sbírek embryologického muzea studentům i odborné veřejnosti na WWW stránkách pracoviště <http://www.lfp.cuni.cz/histologie> spolu s průvodními texty, shrnujícími teoretická východiska pro odhadování postkonceptního stáří zárodků a plodů a jejich zařazování do systému prenatálních stadií podle Streetera [1, 2, 3].

Poděkování

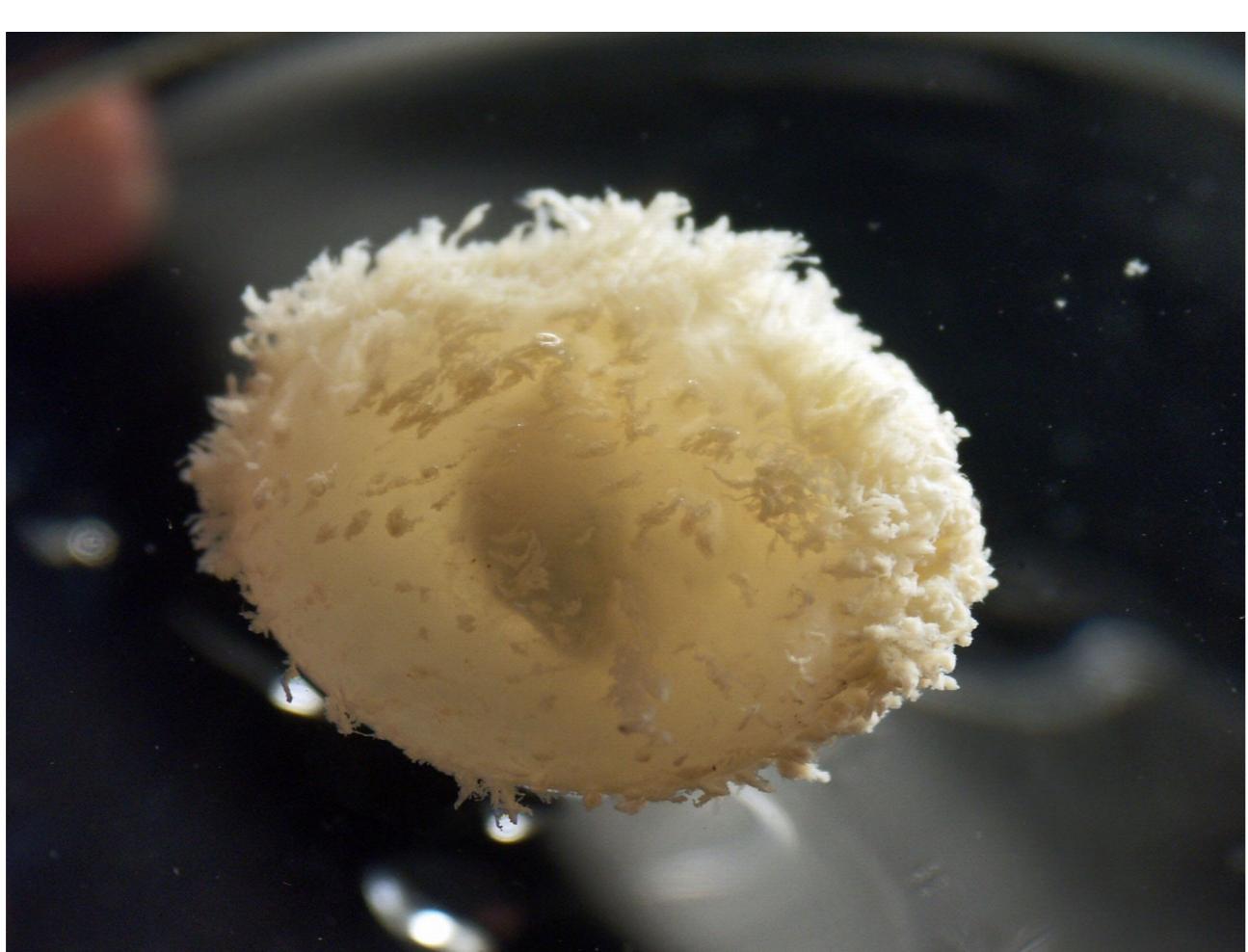
Práce byla podpořena grantem FRVŠ F3 325 *Podpora výuky praktických cvičení předmětu Histologie a embryologie makroskopickou a mikroskopickou fotodokumentaci prenatálního vývoje člověka a vybraných savců*

Literatura

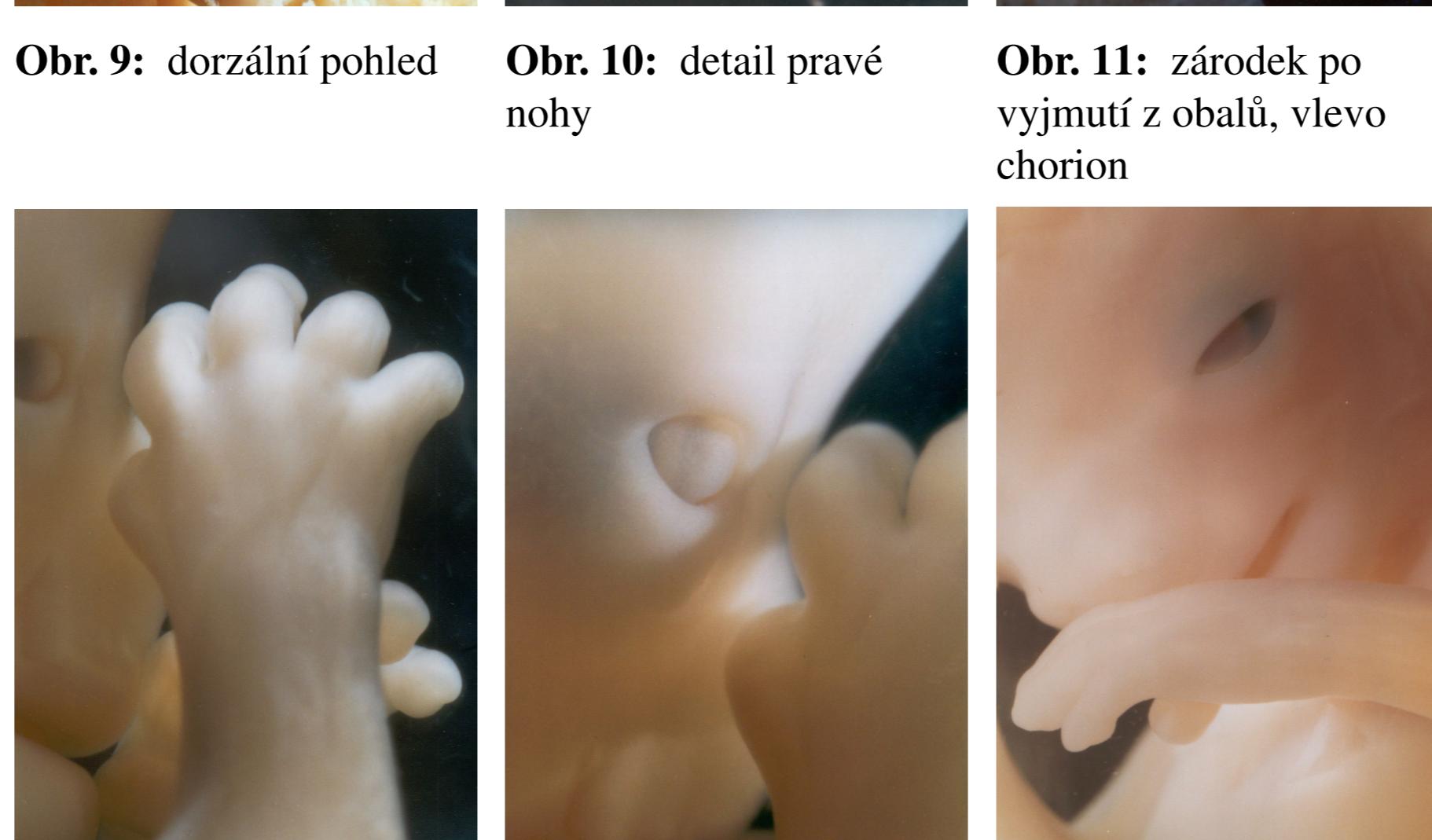
- [1] England M. A. (1996): Life before birth. 2nd edition. Mosby-Wolfe, London.
- [2] O'Rahilly (1972): Guide to the staging of human embryos. Anat. Anz., 130: 556–559.
- [3] Streeter G. L. (1951): Developmental horizons in human embryos. Age groups XI to XXIII. Collected papers from the Contributions to embryology. Carnegie institution of Washington, Washington, D. C.

Výsledky

Člověk v 6.–7. týdnu, TK (temenokostrční délka) 13 mm
– Carnegie stadium 17.–18., odhadnuté stáří 41–44 dní.

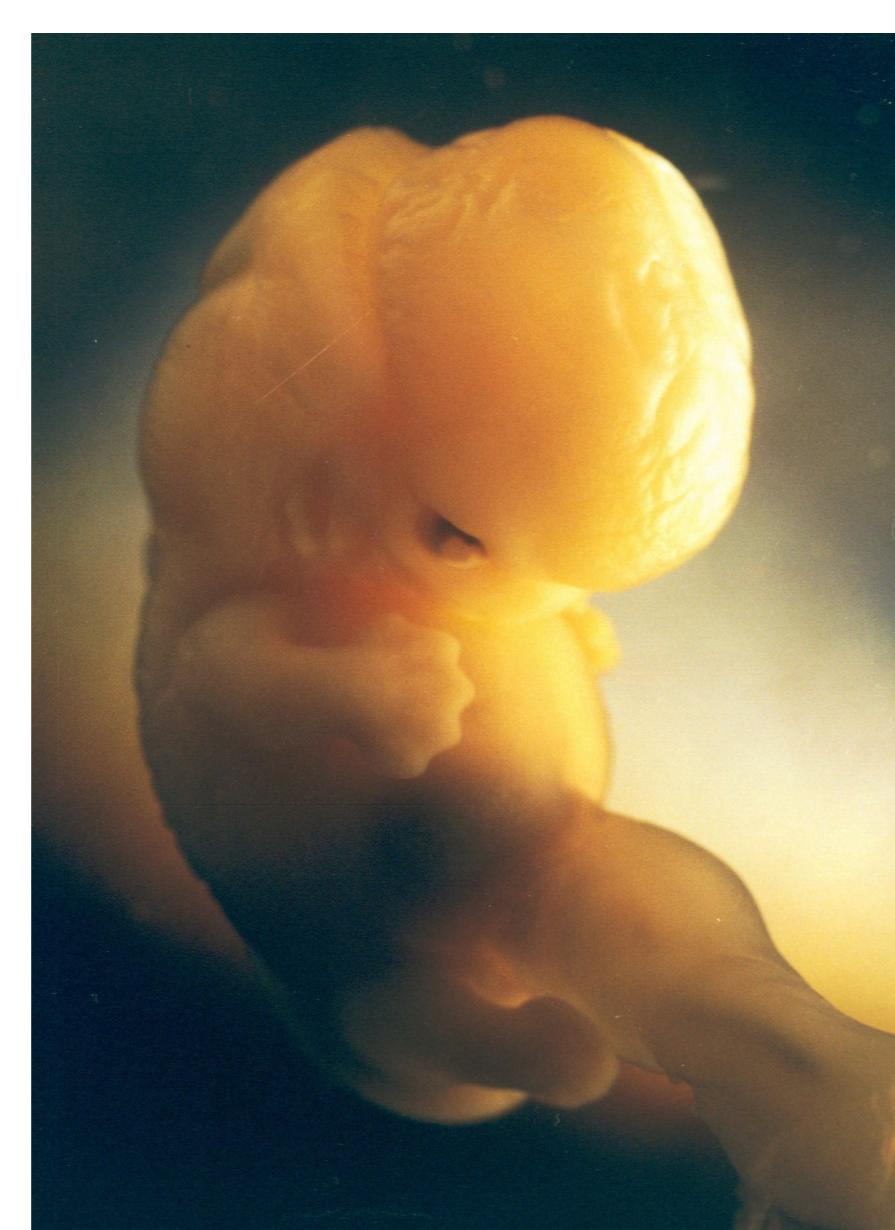
Obr. 1: zárodek *in situ* v plodových obalech, nahoře chorion frondosum, ve spodní části chorion laeve

Člověk v 7. týdnu, TK 14 mm – Carnegie stadium 18 (starší zástupce této věkové skupiny), odhadnuté stáří 44 dní

Obr. 2: zárodek uzavřený ve vnitřním plodovém obalu (amnion)

Obr. 3: zárodek po vyjmutí z plodových obalů

Obr. 4: detail horní části těla, snímkováno přes amnion

Obr. 5: detail pánevní končetiny, snímkováno přes amnion

Obr. 18: zárodek, v pozadí chorion, Obr. 19: zárodek vyňatý z obalu, vpravo chorion, Obr. 20: zárodek, v pozadí chorion

Člověk v 8. týdnu, TK 25 mm – Carnegie stadium 22, odhadnuté stáří 52–54 dní.

Obr. 6: celkový pohled

Obr. 7: laterální detail hlavy, pronační postavení horních končetin

Člověk v 8. týdnu, TK 22 mm – Carnegie stadium 22, odhadnuté stáří 52–54 dní.

Obr. 21: zárodek s umbilikální hernií

Člověk v 9. týdnu, TK 33 mm – odhadnuté stáří 59 dní.

Obr. 22: laterální pohled na hlavu a pravou hrudní končetinu

Obr. 23: obličej a pravá hrudní končetina

Obr. 24: kaudální pohled na pánevní oblast, vnější genitál, pánevní končetiny

Člověk v 13. týdnu, TK 97 mm

Obr. 25: obličejová část, částečný rozštěp rtu

Obr. 26: hlava a hrudní končetina

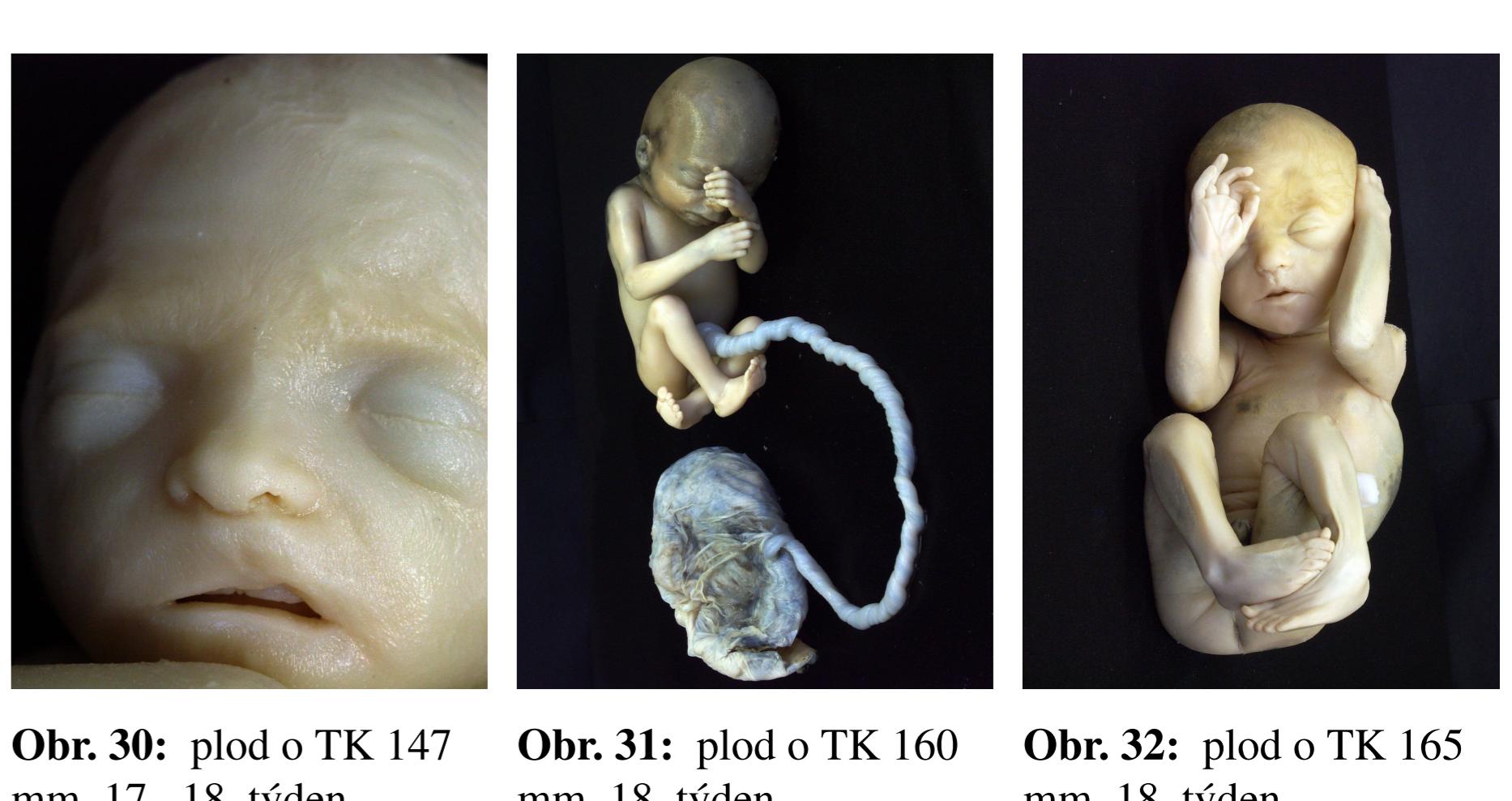
Obr. 27: pánevní končetina

Obr. 28: ruka

Člověk v 17.–18. týdnu, TK 147–165 mm

Obr. 29: plod o TK 147 mm, 17.–18. týden, ekvinovární postavení nohou

Obr. 30: plod o TK 147 mm, 17.–18. týden

Obr. 31: plod o TK 160 mm, 18. týden

Obr. 32: plod o TK 165 mm, 18. týden